

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۰۸/۳۱

رفعت حسینی

سرشت بدعتِ نیما یوشیج:

شعر غیر دینی و بیگانه با هجو و مدح

بهای این نگاشته فشرده، برای من نگارنده، به پیمانۀ یک کتاب می باشد. علی اسفندیاری، مشهور به نیما یوشیج، در دهه سی سده بیستم، شعر نوپارسی را ایجاد نمود و فصل دگرگونی را، با مایه های تازه، از بنیاد، پی ریخت. تا امروز کار نیما را، تنها و تنها و فقط، شکستادن شکل ظاهری، فرم، شعرپارسی تصور می نمایند. بهمین دلیل به شهرت رسیده و نامش به حیث بنیانگذار شعر نو در تاریخ ادبیات پارسی درج شده است. شکل ظاهر شعر به گونه متبازر یعنی: قصیده و غزل و مستزاد و ترکیب بند و... و هم چنین اوزن عروضی که از خلیل ابن احمد (عرب) به عاریت گرفته شده بود. مگر از دیدگاه من، یگانه سبب اساسی ماندگاری و خجستگی تلاش ادبی نیما، شکستادن فرم و اشکال ظاهری و بیرونی شعر پارسی نه می باشد. من این سان می اندیشم که سرشت و ماهیت { بدعت } نیما در شعر پارسی سه چیز است: یک. وداع با شعر دینی یعنی حمد و نعت و منقبت دو. پایان دادن به سرایش اشعار مدحیه و هجویه سه. شکستادن فرم شعر

پس از بمیان شعر نو در دفاتر شعری شاعران دنباله رونماداران
فریدون توللی
نادر نادرپور
فریدون کار
احمد شاملو
سهراب سپهری
فریدون مشیری
فروغ فرخزاد
و شاعران دیگر ایرانی اشعار مذهبی، مدحیه و هجویه دیده نمیشود.

در افغانستان و تاجیکستان نیز در سالیان نخست پس از بدعت نیما، در اشعار آغازگران شعر نو، سروده های دینی و هجوی و مدحی وجود ندارد. هر چند پس از پیروزی اسلامگرایان در ایران و مصیبت های هفت ثور و مجاهدین اسلامی در افغانستان، اشعاری در ستایش شعارها و نام های دینی و در وصف لنین و دوستی افغان شوروی و مسکو و کشور کبیر شوراها، شعر های این زمان را ناپسندیده ساخت. نکته جالب در آنست که در دهه های چهل و پنجاه، هیچ نبشتری از هیچ پژوهشگری، در زمینه نوآوری های کامل نیما در ایران منتشر نشد که وی «بشعر مذهبی، هجوی و مدحی پایان داده است.» شایسته است یادآور شد که:

* اگر شیوه سیستماتیک و فرمولبندی شده تفکر اسلامی و دستورها و مقررات دین اسلام را از سروده های حافظ، سعدی، بیدل، ناصر خسرو، سنایی، جلال الدین بلخی، عطار و دیگران، تا متبازر شعر نو، یکسو بگذاریم بیت هایی خیلی خیلی اندک برای اندیشمندی روشنگرانه بجا می ماند.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

*واگرم دح و ستایش بیدادگران و مستبدین را از اشعار منوچهری، عنصری، قآنی، بهار، خلیل الله خلیلی، حیدری وجودی و مداحان همانند جدا سازیم، چیزی هایی که بادرونمایه های مدنی و فرهنگی، برای خوانش، ماهیت هایی ارزنده داشته باشند، پیدا نمی توان نمود.

....

د پانو شمیره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ